



Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över ungdomsreduktions- utredningens betänkande - Slopad straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85)

Allmänna synpunkter

Det framgår tydligt att utredningen, enligt regeringens direktiv, haft till uppdrag att överväga och föreslå *hur* (och inte om) en ordning bör utformas som innebär att lagöverträdare i åldersgruppen 18–20 år behandlas som andra myndiga lagöverträdare vid straffmätningen, påföljdsvalet och i processuellt hänseende. Regeringen har bl.a. motiverat behovet av en utredning av den aktuella frågeställningen med att det krävs insatser mot organiserad brottslighet och annan typ av kriminalitet förenad med gängbildning och att det då kan ifrågasättas om det är en rimlig ordning att lagöverträdare i åldern 18–20 år som begår sådan brottslighet särbehandlas i straffrättsligt hänseende.

Hovrätten vill inledningsvis framhålla att regeringens reformförslag kommer träffa alla lagöverträdare i den aktuella åldersgruppen och inte endast de som gjort sig skyldiga till allvarlig brottslighet i gängmiljö. Reformförslaget kommer alltså träffa en större krets av personer än vad som kan anses behövt i förhållande till det angivna problemet. För att en sådan lösning ska kunna accepteras bör det enligt hovrättens mening krävas att det finns tydligt stöd för att de föreslagna åtgärderna skulle lösa det identifierade problemet och att andra möjliga lösningar noggrant har undersökts och jämförts. Som konstaterats ovan

har utredningen inte haft uppdrag att undersöka **om** ungdomsreduktionen vid straffmätningen eller särbehandlingen vid påföljdsvalet bör slopas för den aktuella åldersgruppen. Det kan här särskilt anmärkas att Påföljdsutredningen i sitt betänkande "Nya påföljder" (SOU 2012:34) från maj 2012 ansåg att ungdomsreduktionen borde vara kvar för den aktuella åldersgruppen om straffvärdet är sådant att fängelse kan följa på brottet. I det nu aktuella betänkandet har även konstaterats att en sänkning av den svenska 21-årsgränsen för straffrättslig särbehandling av unga lagöverträdare inte kan motiveras av modern psykologisk eller neurologisk forskning samt att tillgänglig statistik talar för att ungdomsbrottsligheten minskar och att den trenden – i huvudsak – gäller även när enskilda allvarliga brottstyper eller klasser av brottslighet studeras. Det saknas således något empiriskt, eller erfarenhetsbaserat, stöd för skärpta påföljder för unga lagöverträdare (se avsnitt 6.5 s. 199).

Med anledning av det ovan anförda kan det enligt hovrättens mening ifrågasättas om det överhuvudtaget finns ett behov av en slopad ungdomsreduktion samt om en sådan kommer lösa det angivna problemet. Av denna anledning anser hovrätten att förslaget inte bör antas, i vart fall inte utan en kompletterande analys av andra tänkbara alternativ (se det särskilda yttrandet av Bengt Ivarsson och Magnus Ulväng som bilagts betänkandet).

Utredningens förslag

Utifrån det direktiv utredningen haft att utgå ifrån har hovrätten inga synpunkter i sak på de förslag till ändringar som lämnats i betänkandet. På de skäl som anförs i utredningen ansluter sig hovrätten till bedömningen att alternativ 1 (innebärandes att nuvarande reglering ska fortsätta att gälla) är att föredra i fråga om lagöverträdare i åldern 15–17 år.

DATUM
2019-05-06

DIARIENR
2019/0079
Ert dnr
Ju2018/05295/L5

Detta yttrande har beslutats av hovrättspresidenten Erik Brattgård och hovrättsrådet Mats Fällström, efter föredragning av tf. hovrättsassessorn Sofia Lundberg

Erik Brattgård

Sofia Lundberg